

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2018-1-NO01-KA204-038801

OSKRBOVALCI BREZ MEJA

PAKET NAMENJEN STROKOVNIM DELAVCEM ZA USPOŠABLJANJE NA OSEBNI RAVNI

This publication related to the Project made by the beneficiaries jointly or individually in any form and using any means, shall indicate that it reflects only the author's view and that the National Agency and the European Commission are not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Avtorji:

Licia Boccaletti - Anziani e non solo soc. coop. soc.

Casandra Cristea - Associazione C'Entro

Savvoula Oikonomou - KMOP

Anita Vatland, Marie Brorstad Bogen - Pårørendealliansen

Valentina Hlebec, Karina Sirk, Maja Mrzel - Fakulteta za družbene vede, UL

Vsebina tega poročila predstavlja izključno avtorjeve vidike in je njegova/njena odgovornost. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za uporabo, do katere pride na osnovi podatkov, ki jih vsebuje.

1

Oglejte si [licenca za uporabo](#)

Kazalo

Uvod	3
Zakaj ta program?	3
Metodologija.....	4
Moduli	5
Moduli	5
Aneks 1 - obrazec o privolitvi	16
Aneks 2 - obrazec o privolitvi	18

Uvod

Med junijem 2019 in februarjem 2020 je konzorcij COSMIC razvil, poskusno testiral in zaključil oblikovanje programa za »O3. Oskrbovalci brez meja: paket namenjen strokovnim delavcem za usposabljanje na osebni ravni«. Cilj tega je okrepitev znanja strokovnjakov pri doseganju, sodelovanju, podpori in opolnomočenju nepoklicnih oskrbovalcev iz priseljskih skupnosti.

Trije moduli, ki so bili razviti pod okriljem IO so:

- Oskrbovalci priseljskega porekla ("Carers with migrant background" - CWMB): kdo so in s kakšnimi izzivi se soočajo
- Vpliv različnega kulturnega porekla na etiologijo, diagnosticiranje, zdravljenje, zagotavljanje oskrbe
- Dlje od koncepta kulturne kompetentnosti: kako se spoprijeti z raznolikostjo pri oskrbi

64 strokovnih delavcev v 4 različnih državah je ta paket usposabljanja preizkusilo na različnih strokovnih področjih povezanih z zdravstvenim sektorjem. Med strokovnimi delavci so bili zdravstveni delavci, socialni delavci, vzgojitelji, dijaki in študentje na področju zdravstvene in socialne nege, predstavniki NGO na področju zdravstvene nege.

Država	Število udeležencev
Italija	16
Norveška	6
Slovenija	13
Grčija	29

Cilj te publikacije je ponuditi vpogled v metodologijo, vsebino in potrebno dokumentacijo, ki je bila uporabljena pri razvoju programa, z namenom, da se zagotovi prenosljivost in osvojitev znanja pri vodjah usposabljanj in zainteresiranih posameznikih.

Zakaj ta program?

Program razvit znotraj IO3 nudi udeležencem usposabljanja posebne prednosti:

- Uspešno je bil testiran v okolju z ljudmi z različnimi kulturnimi porekli
- Razvile so ga organizacije s širokim izborom izkušenj, kar zagotavlja multidisciplinaren pristop pri reševanju problematike
- Na voljo je v več jezikih: EN, GR, IT, NOR, SI
- Nudi teoretične in praktične izkušnje s področja reševanja problematike.
- Testni preizkuševalci so ga pozitivno ocenili.

Izmed 59 anketirancev, ki so sodelovali pri testnih aktivnostih, jih je več kot 80 % imelo dobro in odlično mnenje o načrtu programa.

Metodologija

Ciljna skupina

Paket za usposabljanje je bil oblikovan za strokovne delavce, kot so: socialni in zdravstveni delavci, vzgojitelji, študentje in dijaki v zgoraj navedenih sektorjih idr.

Logistika

Zagotoviti je treba tiho in nemoteno okolje s primernimi orodji in potrebno logistiko.

Izvedba usposabljanja

Sledite navodilom, ki so pojasnjena v učnem načrtu in priložena vsakemu posameznemu modulu načrta. Vsi učni načrti so vključeni v kasnejše dele tega dokumenta.

Učne metode

Gagne je leta 1985 za uspešnost učnih metod opredelil devet korakov, ki jih bomo uporabili z namenom, da razvijemo smernice za naše testne delavnice.

4

1. Pridobite pozornost: pripovedovanje zgodb, predstavitev težave, ki se rešuje in poudarek na pomenu - pojasnite, kako pomembna je možnost dela z OPP (CWMB) zanje.
2. Pripravite učni cilj: ta prisotnosti učencev daje namen - da razvijajo svoja znanja in z njimi lažje sodelujejo in bolj učinkovito pomagajo OPP.
3. Spodbujajte ponavljanje predhodno osvojenega znanja: nadgrajujte (če obstaja) obstoječa znanja in ocenite predhodna znanja.
4. Predstavite material: predstavite module, vrstni red in učna orodja.
5. Pri učenju zagotovite svetovanje in vodenje: če je treba nudite pomoč, a udeležencem hkrati omogočite samostojno učenje.
6. Izzovite izvedbo: vaje in kvizi naj udeležencem omogočajo uporabo osvojenega znanja.
7. Pripravite povratne informacije: uporabite kvize in ustno komentirajte njihov napredek.
8. Ocenite uspešnost: uporabite podatke iz kvizov, vaj in vprašalnikov iz naknadnega vrednotenja, da zagotovite podatke o napredku.
9. Izboljšajte ohranitev in preselitev: opredelite podobne težave in naloge, da učenca postavite v situacijo s selitvijo.

Moduli

Program za usposabljanje je sestavljen iz treh modulov, ki se lahko uporabijo skupaj ali posamezno in s tem omogočajo, da usposabljanje povsem prilagodimo zanimanjem in obstoječim kompetencam udeležencev.

Celotno usposabljanje naj bi skupaj trajalo približno 6 ur.

Moduli

1. Modul - »Vpliv različnega kulturnega porekla na etiologijo, diagnosticiranje, zdravljenje, zagotavljanje oskrbe«

Učni načrt

Tema:	Vpliv različnega kulturnega porekla na etiologijo, diagnosticiranje, zdravljenje, zagotavljanje oskrbe
Trajanje:	Največ 2 uri
Povzetek opisa:	Cilj modula je učencem predstaviti koncept kulture in medkulturnost in jim pojasniti, kako lahko različna kulturna porekla različno vplivajo na izkušnjo pri zagotavljanju oskrbe. Modul vključuje tudi nekaj teoretičnih osnovnih podatkov, kot tudi praktične vaje, ki so namenjene boljšemu razumevanju konceptov in njihovi uporabi v praksi.
Cilji:	Namen učne ure je udeležencem omogočiti: Spoznavanje ključnih pojmov pri kulturni identiteti in medkulturnosti Razumevanje razlik, ki jih najdemo pri različnih načinih oskrbe Učenje nekaterih osnovnih metod za raziskovanje vplivov lastne kulture na izkušnjo ob izvajanju oskrbe
Učni rezultati:	Po uspešno zaključeni učni uri bodo udeleženci sposobni: <ul style="list-style-type: none">Uporabiti ključne pojme v procesu samoocenjevanja elementov, ki opredeljujejo posameznikovo kulturno identitetoPojasniti vedenje/ravnanje pri drugih praktičnih zdravstvenih in oskrbovalnih metodah s pristopom, ki temelji na kulturnem relativizmu (prepoznati pomen elementov, ki pripadajo drugim kulturam)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prepoznati raznolikost izkušenj pri opravljanju oskrbovalnega dela ▪ Raziskati strankin pristop k oskrbi z izogibanjem stereotipom in napačnim domnevam.
Material:	Pisalna tabla, flomastri, računalnik, projektor, limone ali drugo sadje, pisalo in svinčniki

Aktivnosti/predstavitve

1. aktivnost (10 min)	Vodja usposabljanja prikaže posnetke od 1 do 4 , da predstavi koncept kulture in da udeleženci razmislijo o vseh prisotnih kompleksnih vidikih in dinamiki (pripravijo se zapiski za vodje usposabljanja)
2. aktivnost (10 min)	Izvedba 1. vaje (glejte navodila)
3. aktivnost (20 min)	Začnite z rezultati 1. vaje in s posnetkom št. 6 izpostavite razliko med kulturno in nacionalno identiteto, predstavite koncept kulturne ledene gore (posnetek št. 7), da pojasnite koliko vidikov sestavlja našo kulturo. (pripravijo se zapiski za vodje usposabljanja)
4. aktivnost (15 min)	Predstavitve PowerPoint posnetkov od št. 8 do št. 10 (pripravijo se zapiski za vodje usposabljanja), ki udeležencem nudijo nekaj osnovnih podatkov o vplivih kulture na izvajanje oskrbe in tveganje ob uporabi pristopa, ki temelji izključno na »kulturnih kompetencah«.
5. aktivnost (15 min)	Po tem uvodu vodja usposabljanja udeležence vključi v 2. vajo »So vse limone so enake? Cilj jim je v praksi pojasniti, da četudi pripadamo isti skupini (limone), smo kot posamezniki med sabo različni.
6. aktivnost (10 min)	Vodja usposabljanja prikaže posnetke od št. 13 do št. 18 (pripravijo se zapiski za vodje usposabljanja) z namenom, da se zagotovijo določene metode za vzpostavljanje dialoga z oskrbovalcem in ugotovi vpliv njegovega/njenega kulturnega porekla na izvajanje oskrbe.
7. aktivnost (20 min)	Po tem uvodu vodja usposabljanja udeležence vključi v skupinsko delo (3. vaja). Cilj vaje je udeležencem ponuditi priložnost, da v praksi uporabijo nekatere izmed metod, ki so bile predstavljene na posnetkih.
Ocenjevalna aktivnost (10 min)	Ocenjevanje s petimi prsti - glejte prilogo

Predlogi za izvedbo usposabljanja

Upoštevajte heterogenost skupine

Bibliografija:

-
- Albarran J, Rosser E, Bach S, Uhrenfeldt L, Lundberg P, Law K. Exploring the development of a cultural care framework for European caring science. *Int J Qual Stud Health Well-being*. 2011;6(4):10.3402/qhw.v6i4.11457. doi:10.3402/qhw.v6i4.11457
 - Cross L. Terry, Towards a Culturally competent System of Care, 1989 and successive integrations
 - Fine, Michael (2015) 'Cultures of Care' in J. Twigg and W. Martin (eds) *Routledge Handbook of Cultural Gerontology*, Routledge: Abingdon UK: 269-276
 - Giger J. N, Davidhizar R., The Giger and Davidhizar Transcultural Assessment Model, First Published July 1, 2002
 - Green Alexander R., Betancourt Joseph R., Cultural Competence
 - A Patient-Based Approach to Caring for Immigrants, retrieved from: <https://oncohemakey.com/cultural-competence-a-patient-based-approach-to-caring-for-immigrants/>
 - International Federation on Ageing, ENQUIRING ABOUT FAMILY CAREGIVING AND THEIR CULTURAL DIFFERENCES, 2014
 - MOVE ON Partnership, Gender and Diversity A Teaching programme for migrants' career guidance and counselling, IARS, 2017
 - Owusu-Ansah FE. Sharing in the life of the person with disability: A Ghanaian perspective. *Afr J Disabil*. 2015;4(1):185. Published 2015 Sep 29. doi:10.4102/ajod.v4i1.185
 - Pharr Jennifer R., Dodge Francis Carolee, Terry Christine, and Clark Michele C., Culture, caregiving, and health: exploring the influence of culture on family caregiver experiences, Hindawi Publishing Corporation ISRN Public Health Volume 2014
 - The Sage handbook of intercultural competence, Sage Publications, 2009
 - Treccani Enciclopedia, *Cultural Identity* - www.treccani.it
-

Delovni listi

7

1. vaja - več osebnosti

Na tablo napišite naslednje vprašanje:

»Kdo/kaj sem?«

Najprej naj udeleženci izberejo 1 »vlogo« iz svojega vsakodnevnega življenja, ki jih najbolj opredeli pri odgovarjanju na vprašanje. (2 minuti)

Odgovore napišite na tablo.

Nato naj vsi udeleženci sestavijo daljši seznam (z najmanj 5 drugimi »vlogami«) z »vlogami«, ki jih imajo pri vsakodnevnih aktivnostih (seznam naj bi bil naslednji: poklicna vloga, nacionalnost, mati/oče, hobiji, npr. motorist, nogometaš ipd.). – 3 minute

Povratne informacije: Opazujte kako pogosto samoopredelitev postavi nacionalno identiteto med prve elemente pri opredeljevanju oseb. Udeležencem pomagajte razmisliti o kompleksnosti »vlog«, ki sestavljajo njihovo »kulturno identiteto« in o pomembnosti pravic in ustreznih pogojev, da pravice lahko koristijo in izražajo. Izpostavite, da biti »Italijan«, ali »Grk« ipd., ni edini element, ki jih razlikuje od drugih in da imajo z migranti številne skupne vloge, z izjemo vloge nacionalne identitete.

2. Vaja - So vse limone enake?

Pripravite košaro z limonami (ali drugo vrsto sadja): število sadežev naj bo enako številu udeležencev.

Najprej udeležence vprašajte na kaj najprej spontano pomislijo, ko vidijo limono (*običajno so odgovori splošni: je rumena, je sadje, je kislina ...*).

Nato vsakega udeleženca prosite, da izbere limono in se seznanji s posebnostmi izbranega sadeža: sadež naj primejo, se z njim igrajo in prepoznajo njegove specifične značilnosti ... Na voljo naj imajo 30 sekund, zatem pa jih prosite, da vam svoje limone opišejo (običajno opišejo veliko podrobnosti: o velikosti, če je limona velika ali majhna, če ima kakšne specifične prepoznavne znake, njen vonj ipd.).

Zatem vse limone ponovno premešajte, vsak udeleženec pa naj nato izbere svojo limono, ki jo je pred tem že izbral in jo pregledal. So izbrali pravo limono? Zakaj? Kako so jo prepoznali? Katere specifične značilnosti?

Povratne informacije: Vse limone so videti enake. Toda, če pogledate podrobneje, so vse različne in imajo specifične značilnosti. Splošna asociacija ne predstavlja karakteristik sadeža. Podobno se dogaja v našem življenju: običajno postavljamo ljudi in situacije v kategorije. Posploševanje je normalno in ekonomski proces, ki nam omogoča, da hitreje sprejemamo odločitve, a ob tem moramo upoštevati, da nam tovrstni splošni podatki ne povedo vsega o posameznem članu skupine. Čeprav posamezniki pripadajo določenemu kulturnemu območju, imajo lastno identiteto in različne pripadnosti, ki oblikujejo njihove odnose in mnenja.

3. vaja - igranje vlog

Udeležencem predstavite naslednji scenarij:

Ste socialni delavec. Obvestili so vas, da boste spoznali Amy.

Amy je 45 letna ženska ganskega porekla, ki živi v vaši državi. Je oskrbovalka svoje mame Lucy, ki ima 85 let in je slepa ter ima simptome začetka demence. Lucy je še pred 6 meseci živela v Gani, nato pa se je preselila k Amy, ko je njena druga hči Mary, nenadoma umrla v prometni nesreči.

Amy je k vam prišla po pomoč.

Tu so podatki, ki so vam na voljo o ganski kulturi: V ganski kulturi visoko vrednotijo spoštovanje do starejših. Splošno je v tej kulturi prisotna soodvisnost, kjer otroci postanejo »socialna varščina« staršev in ti od njih pričakujejo, da bodo zanje skrbeli, še posebej ob boleznih in slabotnosti na stara leta. V tem tradicionalnem konceptu bi oskrbovanje starejših lahko smatrali kot sinovsko/hčerinsko spoštovanje. Ta koncept oskrbovanja je v Gani zakoreninjen v sami kulturi ljudi. Ganska kultura je zelo duhovno naravnana in pogosto ljudje verjamejo v nadnaravne sile, ki naj bi bile vir moči.¹

Najprej udeležence prosite za nekaj domnev potrebah, ki jih Amy ima in njeni situaciji.

Nato izberite udeleženko, ki bo igrala vlogo Amy in ji predstavite naslednji scenarij (poskrbite, da ostali udeleženci scenarija ne vidijo)

Vi ste Amy, 45 letna ženska ganskega porekla. Prihajate iz premožne družine, svoje izobraževanje ste zaključili v ZDA, kjer ste pridobili magisterij. Trenutno ste zaposleni kot finančni direktor v multinacionalni družbi v [ime države]. Imate dva otroka, stara 14 in 8 let, mlajši ima duševne motnje z izrazito okvaro govora. Vaš mož je krivil vas za težave sina in se je z vami ločil, ko je bil vaš otrok star le 2 leti.

¹ Owusu-Ansah FE. Sharing in the life of the person with disability: A Ghanaian perspective. Afr J Disabil. 2015;4(1):185. Published 2015 Sep 29. doi:10.4102/ajod.v4i1.185

Pred 6 meseci ste prejeli žalostno novico, da je vaša mlajša sestra Mary umrla v prometni nesreči v Gani. Mary je bila oskrbovalka vaše mame Lucy, ki ima 70 let, je slepa in ima simptome začetka demence. Po smrti Mary je glede na tradicijo, odgovornost za oskrbovanje Lucy bila prenesena na vas in odločili ste se, da bo živel z vami. Na Lucy je vsa sprememba vplivala zelo negativno in zato je zelo zmedena. Sami imate težave z usklajevanjem dela in izvajanjem oskrbe, zato ste za pomoč zaprosili socialne storitve. *Udeležence prosite, da z Amy spregovorijo, da preverijo, če njihove domneve držijo:*
Kaj bi vprašali? Kaj naj bi jih najbolj zanimalo? So bile njihove domneve potrjene?

PowerPoint posnetki

Posnetke iz tega modula lahko prenesete na naslovu: https://cosmicproject.eu/m1_intro_slo/

2. Modul »Oskrbovalci priseljskega porekla (»OPP«) kdo so in s kakšnimi izzivi se soočajo«

Učni načrt

Tema:	Oskrbovalci priseljskega porekla (»OPP«) kdo so in s kakšnimi izzivi se soočajo
Trajanje:	Največ 2 uri
Povzetek opisa:	Modul udeležencem želi predstaviti Kaj in kdo nepoklicni oskrbovalec je in kakšne naloge opravlja Kaj je OPP? Kakšne vrste izzivi so pogosti in specifični pri OPP? Modul vključuje tudi nekaj teoretičnih osnovnih podatkov, kot tudi praktične vaje, ki so namenjene boljšemu razumevanju konceptov in njihovi uporabi v praksi.
Cilji:	Namen učne ure je udeležencem omogočiti: <ol style="list-style-type: none"> 1. Da spoznajo ključne pojme povezane z nepoklicnimi oskrbovalci 2. OPP - s kakšnimi izzivi se soočajo 3. Zakaj so izpostavljeni dvojnemu tveganju socialne izključitve
Učni rezultati:	Po uspešno zaključeni učni uri, bodo udeleženci sposobni: <ol style="list-style-type: none"> 1. Uporabiti ključne koncepte, ki opredeljujejo nepoklicne oskrbovalce 2. Zakaj so priseljski oskrbovalci izpostavljeni dvojnemu tveganju socialne izključitve? <ul style="list-style-type: none"> ▪ S kakšnimi izzivi se skupine OPP soočajo, ko pridejo v svoje države/regije?
Material:	Pisalna tabla, flomastri, računalnik, projektor, pisalo in svinčniki

Aktivnosti/predstavitve

1. aktivnost (15 min)	Vodja usposabljanja prikaže posnetke od 1 do 5 , da predstavi koncept nepoklicnih oskrbovalcev in da udeleženci razmislijo o kompleksnosti in dinamiki vidikov nepoklicnih oskrbovalcev
2. aktivnost (20 min)	Izvedba vaje št. 1 . 1 oseba iz vsake skupine naj predstavi rezultate diskusije o tem »kakšno je vsakodnevno življenje oskrbovalca in kje oskrbovalci lahko najdejo podporo
3. aktivnost (15 min)	Začnite z rezultati 1. vaje, ki naj vam služi kot izhodišče - Z upoštevanjem znanja o nepoklicnih oskrbovalcih, kako se to izvaja v nepoznani državi in v povsem drugačnem okolju. Preglejte posnetke od 7-10 , da osvojite znanje o priseljenjskih skupinah v vaši državi, ki se verjetno soočajo z največ težavami.
4. aktivnost (15 min)	Izvedba vaje št. 2 . Ustvarite zapiske pri skupinskem delu, da bo lahko ena oseba povzela mnenja vseh
5. aktivnost (5 min)	Kratek odmor
6. aktivnost (10 min)	Predstavitve rezultatov 2. vaje
7. aktivnost (20 min)	Posnetki 12-16 . Tukaj pride do diskusije o specifičnih skupinah, ki so bistvene v vsaki državi. Združite znanje o nepoklicnem oskrbovanju - tveganje o socialni izključitvi migrantov -
Aktivnost (10 min)	Izvedba vaje št. 3
Ocenjevalna aktivnost (10 min)	Ocenjevanje s petimi prsti - glejte prilogo

Predlogi za izvedbo usposabljanja

Upoštevajte heterogenost skupine
Je skupina večja ali manjša?

Bibliografija:

-
- Eurocarers, Definition and value of informal carers in society, Retrieved: 22.10.2019, source: <https://eurocarers.org/>
 - Eurocarers, 2018, Informal carers' skills and training - a tool for recognition and empowerment, Retrieved: 22.10.2019, source: https://eurocarers.org/wp-content/uploads/2018/09/Eurocarers-Skills-and-training_final.pdf
 - European Commission, 2018, Informal care in Europe - Exploring Formalisation, Availability and Quality, Retrieved: 22.10.2019, source: <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19681&langId=en>
 - UN International Organisation for Migration IOM, 2019, Who is a migrant, Retrieved: 22.10.2019, source: <https://www.iom.int/who-is-a-migrant>
 - World Economic Forum, 2019, What is the migrant situation in your country? Retrieved: 22.10.2019, source: <https://www.weforum.org/agenda/2016/08/these-4-maps-might-change-how-you-think-about-migration-in-europe/>
 - Norwegian Institute of Public Health, 2018, What is migration health, Retrieved: 22.10.2019, source: <https://www.fhi.no/en/hn/migration-health/hva-er-migrasjonshelse/>
-

-
- Norwegian Institute of Public Health, 2018, Health in Immigration Population, Retrieved: 22.10.2019, source: <https://www.fhi.no/en/op/hin/groups/health-immigrant-population/>
 - Statistics of Canada, 2012, Portrait of caregivers Canada 2012, Retrieved: 22.10.2019, source <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/89-652-x/89-652-x2013001-eng.htm>
-

Delovni listi

1. vaja - diskusija o nepoklicnih oskrbovalcih

- Poznate kakšne nepoklicne oskrbovalce in njihovo vsakodnevno življenje? (3 minute)
- Ali veste, kje dobijo pomoč zase in za osebo, ki jo oskrbujejo? (2 minuti)
- Pogovorite se in zapišite nekaj primerov (5 minut)
- Predstavite rezultate diskusije (10 minut)

Povratne informacije: Opredelite glavne domneve, ki jih udeleženci imajo o nepoklicnih oskrbovalcih, njihovem znanju in poznavanju njihovega vsakodnevnega življenja.

2. vaja - diskusija o migrantih v vaši državi

- Katere so 3 največje priseljske skupine v vaši državi/regiji? (4 minute)
- Kakšni so razlogi za njihovo selitev v vašo državo ali regijo? (4 minute)
- So razlogi različni in kakšen vpliv to ima? (4 minute)
- Se bodo nepoklicni delavci iz specifičnih držav soočali z več izzivi kot drugi? (3 minute)
- Povzemite rezultate diskusije (10 minut)

Povratne informacije: Poiščite uradne statistične podatke, da ugotovite katere so največje skupine s priseljskim poreklom in ki se bodo soočale z največ izzivi. Ti niso vedno tisti, ki jih pričakujemo!

3. vaja – diskusija o OPP

- Zakaj lahko trdimo, da so OPP izpostavljeni »dvojnemu tveganju« socialne izključitve? (3 minute)
- Kaj bo najbolj učinkovit način za vzpostavitev stika z skupino priseljskih oskrbovalcev? Poskusite poiskati nekatere rešitve (3 minute)
- Pogovorite se o ozadju tega z upoštevanjem priseljskih skupin, ki jim bo po vašem mnenju projekt COSMIC najbolj koristil (4 minute)

Povratne informacije: Zapišite predloge udeležencev in jih predstavite skupini

Posnetke iz tega modula lahko prenesete na: https://cosmicproject.eu/m2_carers_slo/

Modul 3 »Kako se spoprijeti z raznolikostjo pri zagotavljanju oskrbe«

Učni načrt

Tema:	Kako se spoprijeti z raznolikostjo pri zagotavljanju oskrbe
Trajanje:	Največ 2 uri
Povzetek opisa:	<p>Ta modul namerava predstaviti koncept priseljskega nepoklicnega oskrbovalca, predstaviti razlike med izvajanjem oskrbe v različnih kulturah, izzive s katerimi se soočajo, da pokažejo, kako ti vplivajo na oskrbovanje in da pojasnijo koncepte ob spoprijemanju s takšno raznolikostjo pri izvajanju oskrbe.</p> <p>Modul vključuje tudi nekaj teoretičnih osnovnih podatkov, kot tudi praktične vaje, ki so namenjene boljšemu razumevanju konceptov in njihovi uporabi v praksi.</p>
Cilji:	<p>Namen učne ure je udeležencem omogočiti:</p> <ol style="list-style-type: none">4. Da spoznajo ključne pojme povezane z nepoklicno oskrbo5. Da spoznajo ključne koncepte kulturne raznolikosti in identitete ter da raziščejo izzive s katerimi se oskrbovalci soočajo6. Spoznati metode, ki omogočajo obvladovanje raznolikost pri izvajanju oskrbe
Učni rezultati:	<p>Po uspešno zaključeni učni uri, bodo udeleženci sposobni:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prepoznati raznolikost oskrbovalcev pri zagotavljanju oskrbe2. Identificirati in raziskati izzive priseljskih oskrbovalcev3. Razumeti raznolikost pri zagotavljanju oskrbe
Material:	Pisalna tabla, računalnik, projektor, knjige, pisala, papir, pokrivalo

Aktivnosti/predstavitve

1. aktivnost (15 min)	Vodja usposabljanja prikaže posnetke od 1 do 4, da predstavi koncepte modula.
2. aktivnost (20 min)	Izvedba vaje št. 1 . Vsak udeleženec naj predstavi lastno izkušnjo in svoje misli o kulturni raznolikosti in priseljskih oskrbovalcih. Zatem naj se o tem pogovori vsa skupina.

3. aktivnost (15 min)	Nadaljujte s posnetki 6-8, da spoznate načine kako se soočiti z raznolikostjo na osebni ravni.
4. aktivnost (20 min)	Izvedba vaje št. 2 . Vsak izmed udeležencev naj ponudi možne rešitve za izzive s katerimi se soočajo nepoklicni oskrbovalci.
5. aktivnost (5 min)	Kratek odmor
6. aktivnost (10 min)	Nadaljujte s posnetkom 10, da spoznate metode za soočanje z raznolikostjo pri izvajanju oskrbe na organizacijski ravni.
7. aktivnost (20 min)	Izvedba vaje št. 3 . Udeleženci naj bi razumeli, kako se spoprijeti s kulturno raznolikostjo.
Ocenjevalna aktivnost (10 min)	Z udeleženci se pogovorite o vajah. Kaj smo se naučili? Nam je to prikazalo kako naj bi potekalo obvladovanje raznolikost pri zagotavljanju oskrbe?

Predlogi za izvedbo usposabljanja

Upošteвайте heterogenost skupine
Je skupina večja ali manjša?

Bibliografija:

- Alegria M, Atkins M, Farmer E, Slaton E, Stelk W., (2010), One size does not fit all: taking diversity, culture and context seriously. *Adm Policy Ment Health*. 2010;37(1-2):48-60. doi:10.1007/s10488-010-0283-2
- American Psychological Association, Variations for Practice with Culturally Diverse Groups, Available at: <https://www.apa.org/pi/about/publications/caregivers/practice-settings/cultural-issues/> (11.12.2019)
- Seeleman, C., Essink-Bot, M., Stronks, K. et al. (2015). How should health service organizations respond to diversity? A content analysis of six approaches. *BMC Health Serv Res*, 15(510). doi:10.1186/s12913-015-1159-7
- van de Vathorst, S., Willems, D., Essink-Bot, M. L. (2013). The contribution of the capabilities approach to reconciling culturally competent care and nondiscrimination. *Am J Bioeth*, 13(8):47-8. doi:10.1080/15265161.2013.802065
- Phillimore, J., Klaas, F., Padilla, B., Hernández-Plaza, S., & Rodrigues, V. (2016). Adaptation of Health Services to Diversity: An overview of approaches. Iris working paper series, no. 15/2016. Birmingham: Institute for Research into Superdiversity. Available at <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/college-social-sciences/social-policy/iris/2016/working-paper-series/IRIS-WP-15-2016UPWEB4.pdf> (7.12.2019)
- Nair, L., & Adetayo, O. A. (2019). Cultural Competence and Ethnic Diversity in Healthcare. *Plastic and reconstructive surgery*. *Global open*, 7(5). doi:10.1097/GOX.0000000000002219
- Jhutti-Johal, J. (2013). Understanding and coping with diversity in healthcare. *Health Care Anal*, 21(3): 259-70. doi: 10.1007/s10728-013-0249-0
- Ferwerda, J. (2016). How To Care For Patients From Different Cultures. Available at <https://nurse.org/articles/how-to-deal-with-patients-with-different-cultures/> (7.12.2019)
- Cardona, B., Chalmers, S., & Neilson, B. (2006). Diverse Strategies for Diverse Carers The Cultural Context of Family Carers in NSW. Centre for Cultural Research,

University of Western Sydney. Available at https://www.westernsydney.edu.au/__data/assets/pdf_file/0005/196331/Diverse-Strategies-FINAL_REPORT_JULY.pdf (8.12.2019)

- High Speed Training, (2016), How to promote equality & diversity in health and social care, Available at: <https://www.highspeedtraining.co.uk/hub/promoting-equality-diversity-health-social-care/> (11.12.2019)
- Wagner K, Jones J. Caring for migrant patients in the UK: how the Migrant Health Guide can help. Br J Gen Pract. 2011;61(590):546-547. doi:10.3399/bjgp11X593758
- Priebe S, Sandhu S, Dias S, et al. Good practice in health care for migrants: views and experiences of care professionals in 16 European countries. BMC Public Health. 2011;11:187. Published 2011 Mar 25. doi:10.1186/1471-2458-11-187
- National Association of Community Health Centers, Caring for Immigrant Patients, Available at: <http://www.nachc.org/health-center-issues/emerging-issues-resources/caring-immigrant-patients/> (11.12.2019)
- Public Health England, Assessing new patients from overseas: migrant health guide, Available at: <https://www.gov.uk/guidance/assessing-new-patients-from-overseas-migrant-health-guide> (11.12.2019)

Delovni listi

1. vaja - moje izkušnje s kulturno raznolikostjo pri izvajanju oskrbe

Udeleženci prejmejo list papirja in pisalo. Na tablo se napišejo naslednja vprašanja:

- Kaj vam pomeni kulturna raznolikost?
- Imate kakšne izkušnje z delom s priseljenjskimi oskrbovalci?
- S kakšnimi izzivi ste se soočali, ko ste delali s priseljenjskimi oskrbovalci? S kakšnimi izzivi mislite, da bi se soočali, če bi delali s priseljenjskimi oskrbovalci?
- Kako mislite, da lahko te izzive rešite?

14

Udeleženci naj napišejo svoje odgovore. Vsak udeleženec predstavi svoje odgovore in o njih naj nato diskutira vsa skupina.

Cilj te vaje je raziskovanje znanja in izkušenj, ki jih udeleženci imajo o kulturni raznolikosti pri izvajanju oskrbe. Obenem je cilj tudi vpogled v potencialne metode za soočanje s kulturno raznolikostjo.

2. vaja - miselni klobuk

Pripravite klobuk, ki je napolnjen s prepognjenimi lističi papirja. Vsak listič papirja naj vsebuje zgodbo s priseljenjskim oskrbovalcem (npr. od kod on/ona prihaja, koga oskrbuje, izzive s katerimi se sooča). Vsak udeleženec naj izbere listič papirja in naglas prebere zgodbo. Udeleženci naj se o teh zgodbah skupaj pogovorijo in poskusijo poiskati potencialne rešitve za te izzive.

Primeri zgodb:

- Emil, 42 let, Bosna. Emil je nedavno dobil službo v Sloveniji, zato se je skupaj z ženo, 2 majhnima otrokoma in svojo mamo preselil tja. Nihče od njih ne govori slovensko. Njegova mama je stara 74 let in dementna. Zaradi njene bolezní potrebuje osebni nadzor, saj pozablja na obroke, ne zna uporabljati stranišča in je zmedena glede lokacije.
- Selma, 29 let, Srbija. Selma se je pred dvema letoma preselila v Slovenijo zaradi službe in govori slovensko. Edina družina, ki jo ima in za katero skrbi je njena

bolna mama, ki je ostala v Srbiji. Selmina služba je zelo zahtevna, hkrati ima finančne težave.

- Daniel, 14 let, rojen hrvaškimi staršem. Daniel se je v Sloveniji rodil hrvaškima staršema, ki sta se preselila sem. Živi skupaj z njima in dedkom. Dedek je bolan in ni sposoben skrbeti zase. Ker sta Danielova starša zelo zaposlena z delom, Daniel sam skrbi za dedka.
- Mila, 42 let, Srbija. Mila se je s kritično bolnim možem preselila v Slovenijo, da bi prejela boljšo zdravniško oskrbo. Nihče izmed njih še ne govori slovensko in Mila išče službo, da bo lahko preživljala družino.

Vprašanja za diskusijo:

- Lahko prepoznate izzive s katerimi se bo ta oseba soočala?
- Kakšno rešitev bi mu/ji predlagali?
- Kako bi reagirali ob interakciji s takšno osebo?

Cilj te vaje je prepoznati razlike v raznolikosti pri izvajanju oskrbe, predstavitev različnih kulturnih vidikov oskrbovalcev in oblikovanje predlogov, ki omogočajo lažje soočanje s temi razlikami.

3. vaja - roža

Udeleženci prejmejo list papirja, pisalo in navodila, ki od njih zahtevajo, da narišejo rožo. Drugih navodil ni na voljo. Ko vsak udeleženec/udeleženka zaključi z risanjem, se ji naroči, da svoje risbe pokaže ostalim udeležencem. Diskutira naj se o naslednjih vprašanjih:

- Kakšno rožo ste narisali in zakaj?
- Ste opazili, da je vsak udeleženec narisal različno rožo? Zakaj mislite, da je tako?
- Kako bi to vajo povezali s kulturno raznolikostjo? Kako bi se vi odzvali na takšno raznolikost?

Cilj vaje je prepoznati, da vsak posameznik dojema stvari različno, kar pa ne pomeni, da napačno. To pomeni le, da nam te razlike dajejo raznolikost in nas kulturno bogatijo. Cilj te vaje je odkriti, kako se ustrezno odzvati na te razlike.

PowerPoint posnetki

Posnetke iz tega modula lahko prenesete na naslovu:
https://cosmicproject.eu/m3_migrant_slo/

Ocenjevalno orodje

Ob zaključku vsakega posameznega modula lahko uporabite naslednje orodje za ocenjevanje: Udeležence prosite, da na listu papirja upodobijo svojo dlan in jo napolnijo skladno z naslednjimi navodili:

(od leve proti desni)

Kaj je pritegnilo mojo pozornost?

Kaj bi rad dodal?

Kaj se je dobro odvijalo?

Kaj je šlo narobe?

Negativne povratne informacije

Kaj bom odnesel s sabo?

Čemu se nismo dovolj posvetili?

Aneks 1 – obrazec o privolitvi

To je primer ocenjevalnega obrazca, ki se lahko uporabi ob zaključku projekta:

_____, izjavljam, da:

- Soglašam s sodelovanjem v poskusni delavnici, ki jo v [MESTO] organizira [ime organizatorja + datum načrtovanih usposabljanj], ki je bil razvit v kontekstu intelektualnih spoznanj 3 evropskega projekta "Skupnost za nepoklicne priseljenske oskrbovalce, številka projekta: 2018-1-NO01-KA204-038801".
- Obveščen/obveščena sem bil/bila o projektu in razumem njegovo vsebino in njegove cilje.

- Seznanjen sem z dejstvom, da se bodo ustvarjale fotografije, ki jih bodo organizatorji in izvajalci uporabili izključno za lastne namene.
- Imam pravico, da ne odgovorim na zastavljena vprašanja in smem kadarkoli prekiniti udeležbo v delavnici. Med usposabljanjem, ali on koncu usposabljanja, lahko zaprosim, da se nekateri moji komentarji priredijo, ali odstranijo.
- Moje ime ne bo objavljeno ali posredovano osebam, ki niso del raziskovalne ekipe.
- Podatki, ki jih bom navedel, se bodo uporabili izključno v namen raziskave in uporabe rezultatov pridobljenih v raziskavi.
- Vsak udeleženec mora spoštovati osebne podatke drugih članov ekipe. Povsem razumem, da morajo vsi podatki, ki jih posredujem sam ali ostali člani skupine, ostati zaupni.
- Moja udeležba je prostovoljna in jo lahko kadarkoli brez razloga prekinem.
- Prejel sem vabilo s podatki, ki sem ga prebral in jasno razumem postopek, ki mu bom sledil.

Kraj in datum: _____

Podpis udeleženca

Aneks 2 – obrazec o privolitvi

To je primer ocenjevalnega obrazca, ki se lahko uporabi ob zaključku projekta

	1	2	3	4
	😊😊	😊	😐	😞
Kakšen je vaš splošni vtis o celotnem programu?				
Do katere mere je program izpolnil vaša pričakovanja?				
Kako bi ocenili vsebino z vidika bistvenosti tem v programu?				
Kako primerne so bile metode usposabljanja (ali je bila kombinacija aktivnosti, praktičnih primerov, smernic idr. primerna)?				
Kako bi ocenili uporabnost in usmerjenost programa?				
Kako bi ocenili Modul 1: Oskrbovalci priseljskega porekla («CWMB») kdo so in s kakšnimi izzivi se soočajo				
Kako bi ocenili Modul 2: Vpliv različnega kulturnega porekla na etiologijo, diagnosticiranje, zdravljenje, izvajanje oskrbe				
Kako bi ocenili Modul 3: Kako se spoprijeti z raznolikostjo pri izvajanju oskrbe				
Ste med programom naleteli na kakršnekoli težave? Če da, lahko te težave opišete?				
Prosimo, da napišete vse druge morebitne komentarje, ki jih o programu imate:				

